
OBSAH

MILÍ MLADÍ PŘÁTELE	5
PRVNÍ SOCIALISTICKÝ STÁT SVĚTA --- --- --- --- --- --- ---	7
Vítězný Říjen 1917 -- --- --- --- --- --- --- ---	7
První perspektivní plán v historii lidstva --- --- --- --- ---	9
Vznik Svazu sovětských socialistických republik - --- --- ---	11
Deset sovětských pětiletok --- --- --- --- --- --- ---	12
ŠESTINA OBYDLENÉ ZEMĚKOULE --- --- --- --- --- --- ---	16
Jedenáct časových pásem --- --- --- --- --- --- ---	16
Přírodní zóny na území Sovětského svazu --- --- --- --- ---	17
PATNÁCT ROVNOPRÁVNÝCH REPUBLIK --- --- --- --- --- ---	22
Svaz sovětských socialistických republik --- --- --- --- ---	22
Co jsou to sověty --- --- --- --- --- --- ---	26
Socialistické vlastnictví --- --- --- --- --- --- ---	28
Státní znak a vlajka Sovětského svazu -- --- --- --- --- ---	31
Jak vznikly jednotlivé svazové republiky --- --- --- --- ---	31
V HLAVNÍM MĚSTĚ SOVĚTSKÉHO SVAZU - --- --- --- --- ---	34
Moskva — politické, kulturní a hospodářské středisko veliké země socialismu --- --- --- --- --- --- ---	34
Z dějin Moskvy --- --- --- --- --- --- ---	37
Na památném Rudém náměstí --- --- --- --- --- --- ---	39
Ve starobylém Kremlu --- --- --- --- --- --- ---	41
Plán Moskvy --- --- --- --- --- --- ---	45
Výstavba moderní Moskvy --- --- --- --- --- --- ---	47
Na Leninských horách --- --- --- --- --- --- ---	52

Moskevská doprava - --- --- --- --- --- --- --- ---	53
V automobilovém závodě J. A. Lichačova -- --- --- --- ---	55
Na Výstavě úspěchů národního hospodářství --- --- --- ---	56
 V ZÁZEMÍ HLAVNÍHO MĚSTA --- --- --- --- --- --- --- ---	 58
Moskva leží v Průmyslovém středu --- --- --- --- --- ---	58
Zámky, kláštery a chrámy v okolí Moskvy -- --- --- --- ---	61
V historicky památných místech ruského Středu --- --- --- ---	63
Borodino — bojiště ve dvou vlasteneckých válkách --- --- --- ---	65
Staré textilní středisko Ivanovo --- --- --- --- --- --- ---	67
Podmoskevská uhelná pánev -- --- --- --- --- --- --- ---	68
Co je kurská magnetická anomálie --- --- --- --- --- --- ---	69
Výzkumný ústav v Dubně --- --- --- --- --- --- --- ---	71
 SLAVNÉ MÍSTO TŘÍ REVOLUCÍ -- --- --- --- --- --- --- ---	 73
O založení Sankt-Petěrburgu - --- --- --- --- --- --- ---	73
Paláce Smolný a Zimní -- --- --- --- --- --- --- ---	75
Devět set dní hrdinné obrany --- --- --- --- --- --- ---	80
Benátky severu - --- --- --- --- --- --- --- ---	81
Ermitáž a Ruské muzeum --- --- --- --- --- --- --- ---	84
Na Něvském prospektu --- --- --- --- --- --- --- ---	86
Rozvoj Leningradu -- --- --- --- --- --- --- ---	87
Petrodvorec --- --- --- --- --- --- --- ---	91
Řeka Něva a Volžsko-baltská vodní cesta --- --- --- --- --- ---	93
 NA EVROPSKÉM SEVERU SOVĚTSKÉHO SVAZU --- --- --- --- ---	 95
Sovětská tundra --- --- --- --- --- --- --- ---	95
I v tundře se pěstují zemědělské plodiny --- --- --- --- ---	97
V nezamrzajícím přístavě Murmansku --- --- --- --- --- ---	98
Těžba apatitu v Chibinských horách --- --- --- --- --- ---	100
Město dřeva a ryb --- --- --- --- --- --- --- ---	101
Karelíe — země tisíců jezer --- --- --- --- --- --- ---	107
Jak má být ze severu svedena voda do Volhy --- --- --- --- ---	111
 NA SOVĚTSKÉM POBŘEŽÍ BALTSKÉHO MOŘE --- --- --- --- ---	 113
Příroda v sovětském Pobaltí --- --- --- --- --- --- ---	113
Obyvatelé sovětského Pobaltí - --- --- --- --- --- --- ---	115

Hospodářský rozvoj baltských republik -	---	---	---	---	---	---	---	---	---	116
Na dunách jantarového pobřeží ---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	118
V hlavních městech baltských republik -	---	---	---	---	---	---	---	---	---	119
 V BĚLORUSKU ---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	128
 Země a její příroda -	---	---	---	---	---	---	---	---	---	128
V Bělověžském pralese ---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	130
Jak žijí a pracují Bělorusové --	---	---	---	---	---	---	---	---	---	131
Běloruské Polesí ---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	134
Znovuzrození Minska ---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	136
 V KRAJI OVOCE A VÍNA ---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	140
 Příroda v Moldavské SSR ---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	140
Moldavské vinice a ovocné sady ---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	141
Moldavané a jejich hlavní město ---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	144
 NA ÚRODNÝCH LÁNECH UKRAJINY --	---	---	---	---	---	---	---	---	---	147
 Ukrajinské Polesí a ukrajinská lesostep -	---	---	---	---	---	---	---	---	---	147
Na ukrajinské stepi -	----	---	---	---	---	---	---	---	---	149
Kyjev -	---	---	---	---	---	---	---	---	---	152
Zakarpatská oblast Ukrajiny --	---	---	---	---	---	---	---	---	---	160
 JIŽNÍ ZÁKLADNA TĚŽKÉHO PRŮMYSLU ---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	164
 Z historie Donbasu --	---	---	---	---	---	---	---	---	---	164
Charkov ---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	167
Krivorožská železnorudná pánev ---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	170
Dněperská kaskáda --	---	---	---	---	---	---	---	---	---	171
Největší tepelné elektrárny v Sovětském svazu ---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	172
 PO NEJVĚTŠÍ EVROPSKÉ ŘECE ---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	174
 Od pramene k ústí --	---	---	---	---	---	---	---	---	---	174
Hospodářský rozvoj Povolží ---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	174
Obyvatelstvo Povolží ---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	183
V povolžských městech ---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	183

NA KUBÁNI - --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	193
V úrodné Kubáňské nížině --- --- --- --- --- --- --- --- ---	193
Z historie donských a kubáňských kozáků --- --- --- --- --- ---	195
Rostov na Donu — brána Severního Kavkazu --- --- --- --- --- ---	197
SOVĚTSKÉ ČERNOMOŘÍ --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	199
Nejteplejší sovětské moře - --- --- --- --- --- --- --- --- ---	199
V přístavním městě Oděse --- --- --- --- --- --- --- --- ---	200
Na poloostrově Krymu --- --- --- --- --- --- --- --- ---	203
Z historie Krymu --- --- --- --- --- --- --- --- ---	206
Přístav Sevastopol --- --- --- --- --- --- --- --- ---	209
Azovské moře — významné loviště ryb - --- --- --- --- --- ---	209
Novorossijsk --- --- --- --- --- --- --- --- ---	210
Na kavkazské Riviéře --- --- --- --- --- --- --- --- ---	211
VELKÝ KAVKAZ - --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	214
Kavkazské velehory - --- --- --- --- --- --- --- --- ---	217
U jezera Ricy --- --- --- --- --- --- --- --- ---	214
Kavkazské ledovce a laviny --- --- --- --- --- --- --- --- ---	218
Výstup na Elbrus --- --- --- --- --- --- --- --- ---	220
Z dějin Kavkazu --- --- --- --- --- --- --- --- ---	221
Kavkazské minerální vody --- --- --- --- --- --- --- --- ---	223
Staré kavkazské vojenské silnice --- --- --- --- --- --- --- --- ---	223
GRUZIE, ARMÉNIE, ÁZERBÁJDŽÁN --- --- --- --- --- --- --- --- ---	227
Z historie zakavkazských národů --- --- --- --- --- --- --- --- ---	227
V Rionské nížině --- --- --- --- --- --- --- --- ---	229
Na čajovníkových plantážích - --- --- --- --- --- --- --- --- ---	231
Zakavkazské vinice -- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	233
V hlavním městě Gruzie - --- --- --- --- --- --- --- --- ---	235
Jerevan, město z barevného tufu --- --- --- --- --- --- --- --- ---	236
Sevansko-razdanská kaskáda -- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	238
Baku — město ropy - --- --- --- --- --- --- --- --- ---	240
Těžba ropy v Kaspickém moři --- --- --- --- --- --- --- --- ---	241

NEJVĚTŠÍ JEZERO SVĚTA --- --- --- --- --- -- --- --- ---	243
Jak zachránit Kaspické moře - --- --- --- --- --- --- ---	243
Záliv Kora-Bogaz-Gol --- --- --- --- --- --- --- ---	245
Lov ryb a tuleňů v Kaspiku --- --- --- --- --- --- ---	247
Trajektová doprava přes Kaspické moře --- --- --- --- --- ---	249
NA HRANICI EVROPY A ASIE --- --- --- --- --- --- --- ---	254
Kamenný pás na rozmezí dvou světadílů --- --- --- --- ---	254
Obelisky Evropa — Asie - --- --- --- --- --- --- ---	258
Proč se Střednímu Uralu říká Rudný --- --- --- --- --- ---	258
Z historie uralského důlního a hutního průmyslu --- --- ---	261
Uralsko-kuzněcký kombinát --- --- --- --- --- ---	263
Sverdlovský Uralmaš --- --- --- --- --- --- --- ---	264
Soli při řece Kamě -- --- --- --- --- --- --- --- ---	265
SIBIŘ — ZEMĚ VELKÉ BUDOUCNOSTI --- --- --- --- --- --- ---	267
Co je Sibiř --- --- --- --- --- --- --- --- ---	267
Dějiny pronikání Rusů za Ural --- --- --- --- --- --- ---	271
Západosibiřská rovina --- --- --- --- --- --- --- ---	274
Sibiřská tajga --- --- --- --- --- --- --- --- ---	276
Sibiřská magistrála - --- --- --- --- --- --- --- ---	283
Třetí Baku - --- --- --- --- --- --- --- --- ---	285
V největším průmyslovém středisku Sibiře --- --- --- --- ---	289
Kuzbas --- --- --- --- --- --- --- --- ---	290
Krasnojarské vodní dílo - --- --- --- --- --- --- ---	293
Zemědělství v Altajském kraji --- --- --- --- --- --- ---	294
Budoucnost Sibiře --- --- --- --- --- --- --- ---	296
NA DALEKÉM SEVERU --- --- --- --- --- --- --- ---	300
Polární sektor Sovětského svazu --- --- --- --- --- --- ---	300
Co je věčná merzlota --- --- --- --- --- --- --- ---	303
Severské velkoměsto na „kuřích nožkách“ --- --- --- --- ---	306
Příroda v Jakutsku -- --- --- --- --- --- --- ---	307
Kde je severní pól zimy -- --- --- --- --- --- --- ---	308
Jakutské starosti s mrazy - --- --- --- --- --- --- ---	309

Ve městě Jakutsku --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	310
Město diamantů --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	312
V jakutském městě zlatokopů - --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	314
Sob — živitel Severanů --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	316
 JEZERO BAJKAL A ŘEKA ANGARA --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	 318
Nejhlubší jezero světa --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	318
Zkrocení divoké Angary - --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	321
Stará a nová města na Angaře --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	325
Obyvatelé bajkalské oblasti --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	327
 NA SOVĚTSKÉM DÁLNÉM VÝCHODĚ -- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	 330
Východní výspa socialistického světa --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	330
Na řece Amuru - --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	334
Amur — ráj rybářů - --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	335
Amur teče, kam nemá --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	336
V usurijské tajze --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	337
Největší město Dálného východu --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	338
Komsomolsk na Amuru -- --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	339
Tichomořský přístav Vladivostok -- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	341
Na chladné Čukotce --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	344
 V KRAJI NEJVYŠŠÍCH ASIJSKÝCH SOPEK --- --- --- --- --- --- --- --- ---	 347
Sopky na Kamčatce - --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	347
První sovětská geotermická elektrárna - --- --- --- --- --- --- --- --- ---	354
Na lovu ryb a krabů --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	356
V hlavním městě Kamčatky -- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	359
 V KAZACHSTÁNU --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	 361
Země, příroda, lidé - --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	361
Na kazašských celinách --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	361
Jezero Balchaš - --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	365
První železnice přes písčnou poušť --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	371
Kosmodrom Bajkonur --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	373
V hlavním městě Kazašské SSR --- --- --- --- --- --- --- --- --- ---	375

SOVĚTSKÉ POUŠTĚ A OÁZY	---	---	---	---	---	---	---	---	---	378
Kde se rozkládají sovětské pouště	-	---	---	---	---	---	---	---	---	378
Obyvatelé sovětských pouští	---	---	---	---	---	---	---	---	---	386
Život lidí na sovětských pouštích	-	---	---	---	---	---	---	---	---	387
Středoasijské oázy	---	---	---	---	---	---	---	---	---	390
Ašchabadská katastrofa	---	---	---	---	---	---	---	---	---	397
Ve městě dobyvatele Timura	-	---	---	---	---	---	---	---	---	398
NA STŘEŠE SVĚTA	---	---	---	---	---	---	---	---	---	401
Průzkum Pamíru	---	---	---	---	---	---	---	---	---	401
Nejvyšší vrcholky Pamíru	---	---	---	---	---	---	---	---	---	403
Nurecké vodní dílo	-	---	---	---	---	---	---	---	---	408
Na ošském silničním traktu	---	---	---	---	---	---	---	---	---	411
Bývalý kyšlak Dušanbe	---	---	---	---	---	---	---	---	---	411
V kolchoze Julia Fučka	-	---	---	---	---	---	---	---	---	412
MEZINÁRODNÍ VÝZNAM SOVĚTSKÉHO SVAZU	---	---	---	---	---	---	---	---	---	413
HOSPODÁŘSKÁ, VĚDECKÁ A KULTURNÍ SPOLUPRÁCE ČSSR A SSSR	-	---	---	---	---	---	---	---	---	418
NÁŠ SPOLEČNÝ CÍL	---	---	---	---	---	---	---	---	---	423